

континентални държави на полуострова, насочена както против маджаритѣ, така и против Византия. Басарабъ победилъ маджарския кралъ Карлъ I въ едно страшно сражение въ гориститѣ блата на Влахия (есеньта 1330 г.). Александъръ, макаръ и да билъ принуденъ да води вътрешна война съ чичо си Бѣлауръ, все пакъ нападналъ византийцитѣ и ги принудилъ следъ победата, която спечелилъ между Айтосъ и Росокастронъ въ 1333 г., да сключатъ съ него миръ въ последния градъ. Диамполъ и останалитѣ градове били върнати на българитѣ, а по-късно мирътъ билъ затвърденъ чрезъ женитбата на неговия синъ Михаилъ Асенъ за дъщерята на Андроника—Мария.⁶

Сръбскиятъ кралъ печелилъ между това нови и нови успѣхи. Въ продължение на десетъ години той отнелъ на византийцитѣ цѣла Македония и Албания. Още въ първитѣ три години отъ царуването му подъ негова властъ паднали⁷ Охридъ, Прилѣпъ, въ който построилъ царски дворецъ, Кастория, Струмица, Хлеринъ (сега Леринъ или Флорина), Желѣзнецъ (тур. Демирхисаръ, на северъ отъ Прѣспа) и Воденъ, следователно цѣла западна Македония. Разпространението на сръбската властъ въ Албания и Епиръ ускорило тамошнитѣ безредици. Възкачилата се на престола въ Епиръ италианска династия на Кефаленскитѣ графове на мѣстото на гръцката на Ангело-Комнинитѣ предала съ дивитѣ си семейни раздори страната въ ржцетѣ на византийцитѣ, а сърбитѣ безъ особено голѣми усилия успѣли да я превзематъ отъ последнитѣ. Тѣзи разпри имали и друга последица — едно ново преселение на народитѣ. Албанскитѣ планинци, войнственъ овчарски народъ, привлѣчени отъ разоренията и смутоветѣ, които франки и гърци докарвали съ постояннитѣ си борби, се спуствали отъ негостопримнитѣ си планини въ прекраснитѣ долини. Тукъ тѣ разграбили цѣла Тесалия до крепоститѣ, заети отъ гърци и каталани, и то тѣй безпощадно, че каталанитѣ повикали на помощъ сицилийския кралъ. Племената Малакаси, Месарети и Буа, на брой повече отъ 12,000 души, се укрепили по тесалийскитѣ планински склонове. Презъ 1335 г. тѣ, наистина, се подчинили на Андроника, но само колкото да не измратъ презъ зимата отъ гладъ. Даже ужасниятъ разбойнишки походъ, предприетъ въ 1337 г. отъ турски наемници на византийска служба, въ планинитѣ около Бератъ, не можалъ да сломи силата на неукротимитѣ планинци. Скоро следъ това албански наемнишки колонии наводнили опустошената Елада и станали следъ нѣколко години най-могщиятъ елементъ въ нея⁸. Когато въ 1336 год. Душанъ нахлулъ въ Албания, севернитѣ албанци се отцепили както отъ династията Анжу, така и отъ римската църква и се присъединили къмъ сърбитѣ. Въ 1337 г. вече сръбски знамена се развѣвали по жбеститѣ стени на Валона и на Канина⁹. Иванъ Асенъ Комнинъ, братъ на българския царъ, станалъ тамъ Душановъ намѣстникъ; той се оженилъ за Ана — последната епирска деспотка-гъркиня, която отровила първия си съпругъ. Презъ време на сръбското господство Анжу успѣли да се задържатъ само въ Драчъ.

Такова било положението на работитѣ на западъ. На изтокъ византийската империя дотолкова отслабнала, че османскитѣ турци отъ Витиния, която отъ 1340 г. била подъ властта на султана Орханъ, а сжщо и лидийскитѣ и йонийскитѣ турци, разширили разбойническитѣ си набѣги чакъ въ Тракия и заплашвали най-близкитѣ околности на Цариградъ¹⁰.

На 15 юний 1341 г. умрѣлъ *Андроникъ III* и оставилъ управлението на малолѣтния си синъ *Иванъ V Палеологъ* подъ опекунството на императрица Ана Савойска. Великиятъ domestikъ и управителъ *Иванъ Кантакузинъ*, ученъ и храбъръ, но крайно честолюбивъ човѣкъ, искалъ самъ да вземе коро-